

Resumé

Bakalářská práce se zabývá rodnými jmény obecně, především však jejich užitím v komunikaci, domácími obměnami rodných jmen a motivací oslovování hypokoristiky či motivací vzniku přezdívek. V první části jsou shrnuta veškerá teoretická východiska. Zájem je zprvu směřován k obecnému ukotvení problematiky v rámci onomastiky a postavení antroponym v systému lingvistiky. Teoretická část se dále zaměřuje na rodná jména, motivaci jejich vzniku, funkce, proměnu repertoáru rodných jmen, fungování rodných jmen v komunikaci, jazykovou charakteristiku a pojmenovací motivy. Problematika rodných jmen je obohacena výkladem o prožívání antroponym a jejich autonomizaci, dále také o historický vývoj přechodu od jednojmennosti k dvoujmennosti. Stěžejní část teoretické práce je zaměřena na hypokoristiku, vývoj hypokoristických podob rodných jmen, jejich užití v komunikaci, specifické kategorie hypokoristik a jejich jazykovou a slovtvornou charakteristiku. Zájem byl též směřován k přezdívkám a jejich obecné charakteristice.

Praktická část bakalářské práce je založena na vlastním výzkumu. V rámci smíšeného výzkumu bylo provedeno dotazníkové šetření, jehož se na území Středočeského a Královéhradeckého kraje a na území Hlavního města Prahy v časovém rozmezí od března do května roku 2013 aktivně účastnilo 45 rodin s dětmi předškolního a mladšího školního věku. Výsledný počet subjektů dotazníku byl 68. Kvalitativní část výzkumu je založena na nezúčastněném přímém pozorování, které probíhalo ve dnech od 29. 5. do 5. 6. 2013 ve školní družině ZŠ Velké Poříčí, celkově pětkrát. Dále bylo pro získání autentického antroponymického materiálu uskutečněno pět strukturovaných rozhovorů s rodiči a jejich dětmi v týdnu od 3. 6. do 7. 6. 2013. Výzkum nám poskytl dostatečný a autentický antroponymický materiál. Cílem výzkumu bylo zjistit, jakým způsobem jsou oficiální podoby rodných jmen dětí obměňovány v rodinách a mezi vrstevníky, v jakých sociálních situacích k obměnám rodných jmen dochází, jaká je osobní motivace k jejich používání v komunikaci a jaké jsou motivace pro tvorbu přezdívek. Získané poznatky jsou pro názornost doplněny o přehledné tabulky a grafy.